

Themascan Roken, alcohol- en drugspreventie speciaal onderwijs

De meeste leerlingen hebben gelukkig weinig interesse in roken, alcohol- en drugsgebruik. Toch is het belangrijk om alert te blijven en roken, alcohol- en drugsgebruik te voorkomen en te ontmoedigen. Leerlingen die niet roken, niet drinken en geen drugs gebruiken, voelen zich vaak fitter en zitten beter in hun vel. Check met deze scan hoe ver jullie school al is met de preventie van roken, alcohol- en drugsgebruik. Hoe meer stellingen je kunt afvinken, hoe beter. Stellingen die je (nog) niet kunt afvinken, zijn aandachtspunten. [Bekijk hoe je hiermee aan de slag kan.](#)

Betrokkenheid en draagvlak

De eerste stellingen van deze scan gaan over het delen van informatie en het betrekken van leerlingen, ouders en verzorgers, en medewerkers. [Lees hoe je kan werken aan draagvlak.](#)

Onze school betreft medewerkers en ouders/verzorgers (en in het vso waar mogelijk leerlingen) actief bij de invulling van het thema Roken, alcohol- en drugspreventie. Denk hierbij aan het meenemen van hun behoeftes en meedenken en meebeslissen over het vormgeven van activiteiten of beleid.

Ouders en verzorgers krijgen jaarlijks informatie over het beleid, de regels en de lesprogramma's rond de preventie van roken, alcohol- en drugsgebruik. Waar mogelijk worden ze betrokken bij de organisatie van activiteiten.

Onze school zorgt dat leerlingen en ouders/verzorgers weten bij wie ze terecht kunnen bij vragen of problemen rond roken, alcohol en/of drugsgebruik.

Onze school gaat indien nodig met leerlingen en/of ouders/verzorgers in gesprek over roken, alcohol- en drugsgebruik.

Onze school biedt medewerkers bij- en nascholing over de preventie van roken, alcohol- en drugsgebruik.

Onze medewerkers geven zelf het goede voorbeeld en roken niet, drinken geen alcohol en gebruiken geen drugs op school.

Educatie (voortgezet speciaal onderwijs) De volgende stellingen gaan over de pijler educatie.

Onze school besteedt in elk schooljaar aandacht aan de preventie van roken, alcohol- en drugsgebruik.

Onze school maakt hierbij gebruik van één of meer Gezonde School-activiteiten om roken, alcohol- en drugsgebruik te voorkomen en ontmoedigen.

Dit is vastgelegd in het beleid en Gezonde School-activiteiten zijn opgenomen in het curriculum.

Speciaal onderwijs

De meeste leerlingen op so-scholen hebben nog weinig of geen interesse in roken, alcohol en drugs, hoewel er uitzonderingen kunnen zijn. Bij leerlingen in de basisschoolleeftijd werkt het over het algemeen beter om geen les te geven over roken, alcohol of drugs, maar om de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen te versterken. Daarom is de pijler Educatie voor so-leerlingen niet van toepassing. Zijn er wel so-leerlingen bezig met roken of alcohol? Begeleid deze leerlingen dan individueel.

Schoolomgeving

Ook de schoolomgeving speelt een rol bij de preventie van roken, alcohol- en drugsgebruik. Richt de school daarom zo in dat leerlingen niet in aanraking komen met rook en alcohol- en drugsgebruik.

Onze school zorgt ervoor dat medewerkers en ouders/verzorgers geen alcohol drinken, roken of drugs gebruiken tijdens schoolactiviteiten, ook niet bij schoolactiviteiten buiten het schoolterrein.

Signaleren

De volgende stellingen gaan over signaleren. Hoe zorgen jullie ervoor dat problemen rondom roken, alcohol en drugs op school niet onopgemerkt blijven?

Als school hebben we inzicht in het rookgedrag en alcohol- en drugsgebruik van de leerlingen. De Gezonde School-adviseur kan je hierbij helpen.

Zorgen over en problemen met middelengebruik signaleren we en bespreken we in het zorgteam van onze school.

Onze school maakt afspraken met een lokale instelling voor verslavingszorg, waarnaar we doorverwijzen bij zorgen over en problemen met middelengebruik.

Beleid

Door de preventie van roken, alcohol- en drugsgebruik op te nemen in het beleid, houd je de aandacht voor het thema ook op de langere termijn vast.

De preventie van roken, alcohol- en drugsgebruik maakt onderdeel uit van ons schoolbeleid. Hierin is vastgelegd hoe onze school wil bijdragen aan het voorkomen en terugdringen van roken, alcohol- en drugsgebruik.

De coördinatie van het thema Roken en alcohol is bij iemand belegd, bij de Gezonde School-coördinator bijvoorbeeld (denk hierbij ook aan voldoende uren voor deze medewerker(s)).

We evalueren elk jaar het beleid en afspraken over roken, alcohol- en drugsgebruik en waar nodig stellen we ze bij.

Tot slot..

Door het invullen van deze scan heb je als het goed is een goed beeld gekregen van hoe ver jullie al op weg zijn met het thema roken en alcohol. Is er nog (veel) werk aan de winkel? Formuleer dan jullie doelen en noteer ze in een plan van aanpak. Het stappenplan helpt je om op een goede en gestructureerde manier aan de slag te gaan. Vraag ook advies aan jullie Gezonde School-adviseur!

Staat de preventie van roken, alcohol- en drugsgebruik bij jullie op school al goed op de kaart? Hou dan zeker voor ogen wat al heel goed gaat en waar jullie trots op zijn. Schrijf het op, en kijk er nog eens naar terug. Deel jullie successen ook met ouders en leerlingen. Dat enthousiasmeert en motiveert iedereen om de schouders er onder te (blijven) zetten!